

BU KİTAPTA NELER VAR?

www.lisedestek.com adresinden
Hız ve Renk Soru bankaları ile
Denemelerinin Örnek PDF'lerine,
Akıllı tahta uygulamalarına
ve diğer içeriklerine ulaşabilirsiniz.

1

2

Hız ve Renk Uzaktan Eğitim
Kanalı'nda konu anlatımı ve
daha fazlasını bulacaksınız.

Hız ve Renk uygulamasından ya da
Hız ve Renk yayınları web sayfasından
soru çözüm videolarını Hız ve Renk
yazarlarından dinleyebilirsiniz.

3

4

Konu Kavram, Konu Pekiştirme,
ÖSYM Tarzı ve Hızlı Taramalardan
oluşan toplam
105 TEST, 1055 SORU
başarınıza renk katacak.

Konu özetli, pratik kavram haritaları
ile bilgilerinizi canlı tutabilirsiniz.

5

ÜNİVERSİTE HAZIRLIK
TARİH
SORU BANKASI

ISBN

978-625-7532-69-3
1807 - 3 - 24

Genel Yayın Koordinatörü
Harun DERİN

Yazarlar

Hüseyin KARA
Murat GÜRİSOY

Editör

Nuri SOYUDURU

Dizgi

HIZ VE RENK Dizgi Birimi

İLETİŞİM

HIZ VE RENK YAYINLARI
Ostim Mahallesi 1207. Sokak No:3/C-D
Ostim/Ankara
Tel: 0312 395 13 36

Copyright © Bu kitabın her hakkı saklıdır.

Hangi amaçla olursa olsun,
bu kitabın tamamının ya da bir kısmının,
kitabı yayımlayan yayınevinin önceden
izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltıl-
ması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

Sunuş

DEĞERLİ ÜNİVERSİTE ADAYLARI,

Üniversiteye giriş sınavları uzun, yorucu ve sabır isteyen bir yolculuktur. HIZ VE RENK YAYINCILIK olarak bu uzun yolculukta sizlerin destekçisi ve rehberi olmayı bir görev bilmekteyiz. Bu anlayışla hazırladığımız soru bankalarımızla üniversite sınavlarına hazırlık aşamasında başarınızı daha yukarılara taşımak ve istediğiniz üniversitelere sizleri ulaştırabilmek temel hedefimizdir.

HIZ VE RENK soru bankaları konu kavratma, pekiştirme ve ÖSYM soru tiplerine adapte olabilmek anlayışı ile oluşturulmuştur. Ayrıca “Basamaklı Zaman Yönetimi”ne göre kurgulanan testler zaman yönetimi konusunda da sizlere önemli bir kazanım sağlayacaktır.

Kitabımızdaki “**MAVİ TESTLER**”, ilgili konunun en üst düzeyde kavranmasını amaçlamaktadır. Her ünitenin başında bulunan bu testleri dikkatle çözmeniz ve bu testlerde kaçırdığınız sorulardan hareketle eksiklerinizi tespit ederek konu tekrarı yapmanız, konuyu daha iyi kavramanızı sağlayacaktır.

“**KIRMIZI TESTLER**”, konunun pekiştirilmesinde ve öğrenilenlerin kalıcı olmasında önemli rol üstlenmektedir. Bu testler sayesinde bilgileriniz daha da sağlamlaşacaktır.

“**TURUNCU TESTLER**”, ÖSYM sorularına uyum sağlamanızda size rehber olacak testlerdir. Üniversite sınav soruları paralelinde, özgün sorulardan oluşan bu testler ile sınav sorularını daha kolay analiz edebilecek ve üniversite sınavlarına gerçek anlamda hazır olacaksınız.

“**HIZLI TARAMA TESTLERİ**”, önceki ünite ve konuları kapsayan sorulardan oluşan testlerdir. Bu testler ünitenin/konunun unutulmasını önlemek amacıyla oluşturulmuş testlerdir. Bu testlerde yanlış cevapladığınız soruların konularını tekrar etmenizi öneririz.

Titiz bir çalışmanın ürünü olan TARİH SORU BANKAMIZ, MEB’in müfredat programıyla ve ÖSYM’nin soru tarzlarıyla bire bir uyumludur. Kitabın hazırlanmasında büyük emekleri geçen yazarlarımız Sayın Hüseyin KARA ve Murat GÜRİSOY’a, editörümüz Nuri SOYUDURU’ya; dizgi ve tasarım uzmanımız Raşit SAVAŞ’a teşekkür ederiz.

Başarılarınıza renk ve hız katabilmek dileğiyle...

HIZ VE RENK YAYINLARI

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. ÜNİTE		7. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	6	Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	74
Tarih ve Zaman	7	Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiyesi	75
2. ÜNİTE		8. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	16	Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	84
İnsanlığın İlk Dönemleri	17	Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453)	85
3. ÜNİTE		9. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	26	Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	94
Orta Çağ'da Dünya	27	Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler	95
HIZLI TARAMA TESTİ 1	35	10. ÜNİTE	
HIZLI TARAMA TESTİ 2	37	Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	100
4. ÜNİTE		Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti	101
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	40	HIZLI TARAMA TESTİ 5	105
İlk ve Orta Çağlarda Türk Dünyası	41	HIZLI TARAMA TESTİ 6	107
5. ÜNİTE		11. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	50	Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	110
İslam Medeniyetinin Doğuşu	51	Dünya Gücü Osmanlı (1453-1595)	111
6. ÜNİTE		12. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	60	Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	120
Türklerin İslamiyet'i Kabulü ve İlk Türk İslam Devletleri	61	Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı	121
HIZLI TARAMA TESTİ 3	69		
HIZLI TARAMA TESTİ 4	71		

	Sayfa
13. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	126
Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni.....	127
HIZLI TARAMA TESTİ 7	131
HIZLI TARAMA TESTİ 8	133
14. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	136
Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774)	137
15. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	146
Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı	147
16. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	156
Devrimler Çağında Değişen Devlet - Toplum İlişkileri.....	157
HIZLI TARAMA TESTİ 9	165
HIZLI TARAMA TESTİ 10	167
17. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	170
Uluslararası İlişkilerde Denge Stratejisi (1774 - 1914).....	171
18. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	180
XIX ve XX. Yüzyılda Değişen Sosyo - Ekonomik Hayat	181
19. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	186
XX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti ve Dünya ...	187

	Sayfa
20. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	196
Millî Mücadele'ye Hazırlık Dönemi	197
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	207
Millî Mücadele Dönemi	209
21. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	218
Atatürkçülük ve Türk İnkılabı	219
22. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	228
İki Savaş Arası Dönemde Türkiye ve Dünya	229
HIZLI TARAMA TESTİ 11	237
HIZLI TARAMA TESTİ 12	239
23. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	242
II. Dünya Savaşı Sürecinde Türkiye ve Dünya	243
24. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	248
II. Dünya Savaşı Sonrasında Türkiye ve Dünya	249
25. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	254
Toplumsal Devrim Çağında Dünya ve Türkiye	255
26. ÜNİTE	
Konu Kavram Haritaları ve Ünite Özeti	260
XXI. Yüzyılın Eşiğinde Türkiye ve Dünya	261
HIZLI TARAMA TESTİ 13	265
HIZLI TARAMA TESTİ 14	267
CEVAP ANAHTARI	269

1. ÜNİTE

TARİH VE ZAMAN

BU ÜNİTEDE NELER VAR?

- Bir araştırma alanı ve bilim dalı olarak tarihin kapsamı, metodu ve diğer bilim dallarıyla ilişkisi
- Tarih öğrenmenin amaç ve yararları
- Zamanı anlama ve anlamlandırmaya yönelik farklı yaklaşımlar
- Takvim bilgisi ve yüzyıl hesaplamaları

Tarihin Tanımı ve Konusu

Tanımı: İnsan topluluklarının geçmişteki faaliyetlerini ve birbiriyle olan ilişkilerini **yer** ve **zaman** belirterek, **neden-sonuç** ilişkisi içerisinde, **belgelere** dayalı olarak, **objektif** (tarafsız-nesnel) bir şekilde inceleyen **sosyal** bir bilimdir.

Konusu: Zaman içerisinde yeryüzündeki insan faaliyetleri, değişimleri ve insan eylemleri sonucunda ortaya çıkan eserlerdir. İnsan faaliyetleri, olaylar ve olgular şeklinde ortaya çıkmıştır.

Tarihin Yöntemi

Her bilimin kendine özgü bir yöntemi vardır. Fen bilimlerinin yöntemi deney ve gözlemdir. Sosyal bir bilim olan tarih ise bilimsel bilgiyi ortaya çıkarmak için yöntem olarak **kaynakları** (belgeleri) kullanır. Bilimsel araştırma yapmak isteyen tarihçi; **tarama** (kaynakları araştırma), **tasnif** (kaynakları sınıflandırma), **tahlil** (kaynakları inceleme), **tenkit** (kaynakları eleştirme ve doğru kaynakları belirleme) ve **terkib** (sentez, araştırmayı ortaya koyma) metodlarını kullanır.

Tarihe Yardımcı Bilim Dalları

Arkeoloji :	Su ve toprak altındaki eserleri inceler.	Nümizmatik (Meskûkât) :	Eski madenî paraları inceler.
Antropoloji :	İnsan ırklarını inceler.	Epigrafi :	Tarihî anıtlar, kitabeler ve mezar taşları üzerindeki yazıları inceler.
Coğrafya :	Yeryüzündeki coğrafi olayların insan faaliyetlerine etkisini ortaya koyar.	Kronoloji :	Takvim ve zaman bilimidir.
Etnografya :	Toplumların kültürlerini inceler.	Diplomasi :	Antlaşma ve vesika gibi belgeleri inceler.
Paleografya :	Eski yazıları ve alfabeleri inceler.	Heraldik :	Armaları inceler.
Filoloji :	Dillerin özelliklerini inceler.	Kimya :	Karbon 14 yöntemiyle tarihî nesnelerin yaşlarını hesaplar.

Tarihte Kaynak Bilgisi

Tarihî bilgiye ulaşmamızı sağlayan malzemelere **kaynak** denir. Kaynaklar, **birinci el kaynaklar** ve **ikinci el kaynaklar** olarak ikiye ayrılır; **sözlü**, **tarihî kalıntılar**, **yazılı**, **görsel** ve **işitsel** kaynaklar olarak sınıflandırılır.

Tarihin Sınıflandırılması

Tarih çok geniş bir alana sahiptir. Bundan dolayı tarihçiler olayları **zamana** (kronolojik) , **mekâna** (coğrafya) ve **konuya** (insan faaliyetleri) göre sınıflandırır.

Tarih Öğrenmenin Faydaları ve Anakronizm

Tarihin Faydaları: Atalarımızı tanımamızı, geçmişimizden ders çıkarmamızı, geleceğimize yön vermemizi, millî ve manevi değerlerimizi öğrenmemizi, eleştiri yapmamızı sağlar.

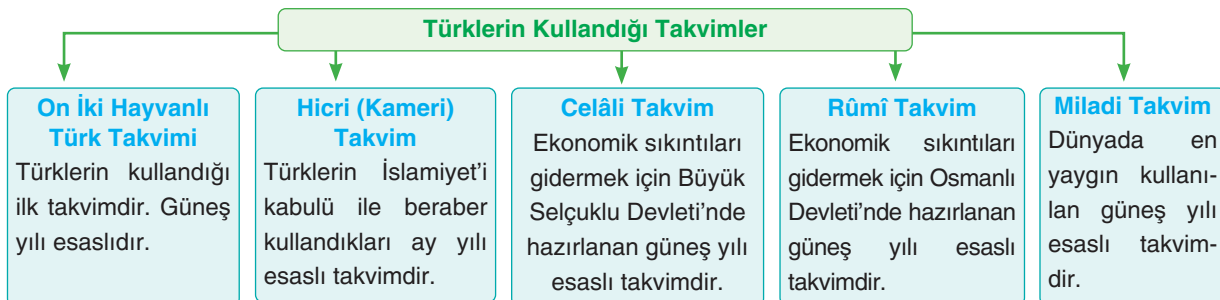
Anakronizm: Bir olgunun tarihi ve dönemi hakkındaki yanlışlığı ifade eder.

Tarihin Dönemlendirilmesi

Tarihin çok geniş bir alana sahip olması nedeniyle tarihçiler binlerce yıllık geçmişin araştırılmasını ve öğrenilmesini kolaylaştırmak amacıyla tarihi dönemlendirmiş, çağlara ve yüzyıllara ayırmışlardır.

Zaman ve Takvim

İnsanlar, hayatlarını planlamak ve ihtiyaçlarını karşılamak için zamanı çizelgelere ayırmıştır. Bu durum takvimleri oluşturmuştur. **Güneş yılı esaslı** (ilk kez Mısırlılar hazırlamış) ve **ay yılı esaslı** (ilk kez Sümerler hazırlamış) olarak takvimler hazırlanmıştır.

1. **Tanım:** İnsan topluluklarının geçmişteki faaliyetlerini, bir birleriyle olan ilişkilerini yer ve zaman göstererek, sebep-sonuç ilişkisi içerisinde, belgelere dayalı olarak, objektif bir biçimde inceleyen sosyal bir bilimdir.

Olay: Tarih ders kitaplarında yer alan Deniz Kavimleri Hareketi, Tunç ve Demir devirlerini birbirinden ayıran büyük bir olaydır. Bu göçlerle Hitit, Mitanni ve III. Babil gibi monarşik devletler ortadan kalkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi tanımda yer alan, ancak olayda yer almayan tarihin unsurlarından biridir?

- A) Yer
B) Neden-sonuç ilişkisi
C) Zaman
D) Belgelere dayanma
E) İnsan faaliyetleri

2. Tarih, devletlerin ulusal bilinç oluşturmak için kullandıkları en önemli araçlardan biridir. Tarihin bu amaçla kullanımı modern toplumlarda olduğu gibi kabile toplumlarında da görülmektedir. Kabilenin geçmişte taraf olduğu savaşlarda elde ettiği başarılar, nesilden nesile nakledilerek kabile kimliğini güçlendiren bir araç olarak kullanılmıştır.

Edward Hallet Carr'ın bu sözlerinde tarihin en çok aşağıdaki hangi yönüne vurgu yapıldığı söylenebilir?

- A) Bilimsel olması
B) Eleştirel olması
C) Pragmatik olması
D) Objektif olması
E) Yer ve zaman belirtmesi

3. Tarih; insanın her türlü düşüncesini, bu düşüncelerin eseri olan faaliyetlerini ve bunlar sonucunda ortaya çıkan değişimleri inceler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarihin konusu olamaz?

- A) Ege Göçleri
B) Yüzyıl Savaşları
C) Ticari gelişmeler
D) Coğrafi oluşumlar
E) Tarımsal faaliyetler

4. Tarihî bilgiye ulaşmamızı sağlayan malzemelere kaynak denir. Kaynaklar; yazılı, tarihî kalıntılar, sesli ve görüntülü olarak sınıflandırılır.

Aşağıda verilen belgelerden hangisi bilgileri verilen kaynak sınıflandırılmasının dışında kalır?

- A) Anal denen yıllıklar
B) Koçi Bey Risalesi
C) Manas Destanı
D) Silahlar
E) I. Dünya Savaşı'na ait kamera kayıtları

5.

Ankara Antlaşması

Halk Oyunları

Lidya Parası

II. Viyana Kuşatması

Yukarıdaki görselleri inceleyen bir tarihçinin aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili bir araştırma yaptığı söylenemez?

- A) Kültürel
B) Siyasi
C) Ekonomik
D) Askerî
E) Dinî

6. 10 Temmuz 1921 tarihinde Yunan ordusunun taarruza geçmesiyle başlayan Kütahya - Eskişehir Muharebeleri, İsmet Paşa komutasındaki Türk ordusunun yenilgisiyle sonuçlanmıştır. Mustafa Kemal Paşa'nın tavsiyesi üzerine İsmet Paşa, Türk ordusunu Sakarya Irmağı'nın doğusuna çekmiştir. Yunanlar bu galibiyetle Megalo İdea amaçlarını gerçekleştirmek için ümitlenmiştir.

Parçada verilen bilgilere göre tarih biliminin aşağıdaki özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yaşanmış olaylarla ilgili bilgilendirme yapmak
B) Olaylar arasında bağlantı kurmak
C) İnsan faaliyetlerini incelemek
D) Kanıt olarak belgeleri kullanmak
E) Olayların meydana geldiği yeri ve zamanı belirtmek

7. • Tarihî bilgiye ulaşmak için bilimsel yöntemler kullanır.
• Objektifliğe dikkat eder.
• Olayların gözlemini yaparak doğru bilgiye ulaşmaya çalışır.
• Deney yöntemini etkin bir şekilde kullanır.
• Olaylar arasında bağlantı kurar.

Tarih biliminin özellikleriyle ilgili yukarıda verilen bilgilerden kaç tanesinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. Tarihçiler bilimsel bilgiyi ortaya çıkarmak için bir biyolog, bir kimyacı ya da bir fizikçi gibi olayları gözlemleyemez.

Bu durum tarihin;

- I. olayların tekrerrür etmemesi,
II. araştırmalarda objektifliğe dikkat etmesi,
III. geleceğe ışık tutması

özelliklerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. "Tarihî araştırma yaparken kullandığımız yöntemlerin yanı sıra birçok hususu da dikkate almamız gerekir." **diyen bir tarihçinin aşağıdakilerden hangisine dikkat etmesi beklenemez?**

- A) Tarihî olayın yaşandığı dönem koşullarına dikkat etmelidir.
B) Araştırmacıların duygu ve düşüncelerini dikkate almalarıdır.
C) Objektif olmalıdır.
D) Olayın meydana geldiği yerde araştırma yapmalıdır.
E) Olayla ilgili tüm kaynakları tenkit süzgecinden geçirmelidir.

10.

Bilimsel Bilgiyi Ortaya Çıkarmak İçin Tarihin Kullandığı Bilimsel Araştırma Yöntem Basamakları		
I- Tarama (Kaynak Arama)	II- Tasnif (Sınıflandırma)	III- Tahlil (Çözümleme)
Tarihî araştırmaya kaynak olabilecek her türlü verinin bulunması	Kaynaklardan elde edilen verilerin sistemli bir şekilde sınıflandırılması	Verilerin kaynak açısından yeterli olmasının kontrolü
IV- Tenkit (Eleştiri)	V- Terkip (Sentez)	
Verilerin gerçeklik ve güvenirliklerinin tespit edilmesi	Tasnif, tahlil ve tenkit süzgeçlerinden geçirilen verilerin birleştirilmesi	

Tabloya göre kaynakların zamana, mekâna ve konuya göre ayrıştırıldığı aşama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Zeynep Öğretmen öğrencilerine "Arkadaşlar geçmişte birçok olay yaşanmıştır. Ancak bu olayların tamamını tarihî olay olarak değerlendirmemiz mümkün değildir." diye ders anlattıktan sonra "Sizce geçmişte yaşanan bir gelişmenin tarihî olay olarak değerlendirilmesi için ne gereklidir?" sorusunu yöneltmiştir.

Öğrencilerden;

Tuana: Yer ve zaman unsurlarının belirtilmesi gerekir.

Çiğdem: Tarafsız değerlendirme yapılmalıdır.

İkra: Bir tarihçi tarafından ele alınıp incelenmesi ve belgelerle ortaya konması gerekir.

Sude: Neden-sonuç ilişkisi kurulmalıdır.

Sevde: İnsanları etkileyip etkilemediğine bakılmalıdır.

cevaplarını almıştır.

Öğrencilerden hangisinin verdiği cevabın daha doğru olduğu söylenebilir?

- A) Tuana B) Çiğdem C) İkra
D) Sude E) Sevde

1. Sude Öğretmen dersinde öğrencilerine, tahtaya yazdığı bilim dallarının karşılıklarına açıklamalarını yazmalarını istemiştir. Öğrenciler şu açıklamaları yazmıştır.

Arkeoloji: Kazı bilimidir. Su ve toprak altındaki maddi kalıntıları ortaya çıkarır.

Paleografya: Dil bilimidir. Dillerin tarihini ve gelişimini inceler.

Nümizmatik: Eski madenî paraları inceleyen bilimdir.

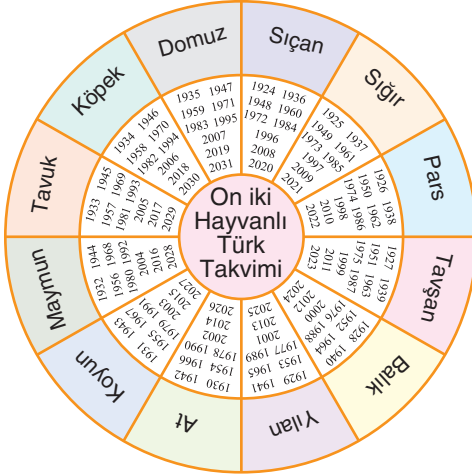
Teoloji: Tanrı kavramını ve din olgusunu inceler.

Onomastik: Adların kökenleri ve anlamlarını inceleyen bilimdir.

Öğrencilerin tahtaya yazdığı açıklamalardan hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Teoloji B) Nümizmatik C) Arkeoloji
D) Paleografya E) Onomastik

2.

Görseli verilen takvimle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Takvimde su canlılarına yer verilmiştir.
B) Zaman olarak on iki yılda bir devretmiştir.
C) Türklerin astronomi bilimiyle uğraştıklarını gösterir.
D) Aylar hayvan adları ile belirtilmiştir.
E) Bazı hayvanlar Türk kültür hayatında önemli bir sembol olmuştur.

3. **Tarihî bir konunun araştırılmasını, incelenmesini ve öğretiminin kolaylaştırmak için;**

- I. tasnif (sınıflandırma),
II. dönemlendirme,
III. tarihe yardımcı bilim dallarından yararlanma

yöntemlerinden hangileri kullanılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Tarih, insanların başından geçen olayların nesilden nesile aktarılmasıyla meydana gelmiştir. Geçmiş, bugün ve gelecek arasındaki en güvenilir köprü tarihtir. Tarih, insanlığın ortak hafızasıdır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinin tarih biliminin faydalarından biri olduğu söylenemez?

- A) Olaylar arasında bağlantı kurarız.
B) Atalarımız hakkında bilgi sahibi oluruz.
C) Kültürel birikimimizi gelecek nesillere aktarırız.
D) Geçmişte meydana gelen olayları günümüz değer yargılarıyla değerlendiririz.
E) Millî değerlerimizi öğreniriz.

H
I
Z
R
E
N
K

5.

Tarih, insanların ve toplumların nasıl davrandıkları hakkında bizlere bilgiler sunan bir depo gibidir.

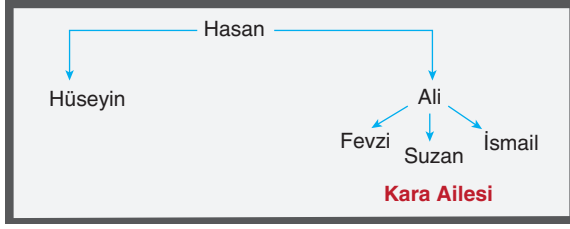
Peter N. Steans

Peter N. Steans'ın bu sözünden hareketle inceleme alanıyla tarihe yardımcı olan bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Filoloji B) Heraldik C) Kronoloji
D) Antropoloji E) Sosyoloji

6.

Hüsna Öğretmen'in akıllı tahtada öğrencilerine gösterdiği şemanın tarihe yardımcı bilim dallarından hangisinin araştırma alanına girdiği söylenebilir?

- A) Sigilografya B) Nümizmatik C) Şecere
D) Heraldik E) Toponomi

7. Türklerin tarih boyunca kendi takvimleri haricinde başka toplumlardan örnek aldıkları takvimleri de kullanmalarına bakılarak;

- I. yerleşik bir yaşam sürdürdükleri,
II. etkileşime ve değişime açık bir toplum oldukları,
III. özgün bir medeniyet haline geldikleri

yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. İnsanlar, ihtiyaçlarını karşılamak için zamanı çizelgelere bölerek takvimleri hazırlamışlar; Mısırlılar ve Sümerler takvimlerin hazırlanmasına öncülük etmişlerdir.

Bilgileri verilen medeniyetler aşağıdakilerden hangilerinin hareketlerini gözlemleyerek takvimleri hazırlamışlardır?

- A) Güneş ve Ay B) Nehir ve Yıldız
C) Rüzgâr ve Güneş D) Deniz ve Nehir
E) Ay ve Rüzgâr

9. **M. Kemal Atatürk** "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar zordur, ancak yazan yapana sadık kalmazsa tarih anlaşmaz bir hâl alır." **sözü ile;**

- I. tarihçinin objektif olması gerektiği,
II. tarih yazarken gerçeklere bağlı kalınması gerektiği,
III. tarih yazarken farklı kaynaklardan yararlanılması gerektiği

çıkarımlarından hangilerinin önemini vurgulamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. Aşağıda verilen tarihlerden hangisinin diğerlerine göre daha belirgin ve net bir tarih olduğu söylenebilir?

- A) TBMM, 23 Nisan'da açılmıştır.
B) İstanbul, 1453 yılının mayıs ayında fethedilmiştir.
C) Cumhuriyet, 1923 yılında ilan edilmiştir.
D) Lale Devri, XVIII. yüzyılın ikinci çeyreğinde sona ermiştir.
E) Yazı, MÖ 3500-3000 yılları arası Sümerler tarafından icat edilmiştir.

11. Alişan Öğretmen, tarih dersinde öğrencilerine "Celâli takvimin özellikleri nelerdir?" sorusunu yöneltmiş ve öğrencilerden şu cevapları almıştır:

Can: Ay yılı esaslı takvimdir.

Meryem: Babür Devleti tarafından kullanılmıştır.

Azra: Başlangıç yılı 1079'dur.

Gökçe: Mali işler düzenlenmiştir.

Kerem: Ömer Hayyam'ın liderliğinde oluşturulan bir heyet tarafından hazırlanmıştır.

Öğrencilerin verdiği cevaplardan hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?

- A) Can B) Meryem C) Azra
D) Gökçe E) Kerem

1. **Tanım:** Tarih, geçmişteki insanların yaşayışlarını, kültürlerini, birbirleriyle olan ilişkilerini yer ve zaman göstererek, neden sonuç ilişkisi içerisinde, belgelere dayalı olarak inceleyen ve bunu objektif olarak anlatan bilim dalıdır.

Durum: Siyasi Tarih Kitabı'nda "Sultan II. Mehmet, Bizans'ın Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü bozmasından dolayı İstanbul'u alarak Bizans İmparatorluğu'na son vermiştir." bilgisi yer almaktadır.

Buna göre, tanımda yer alan hangi ögeye durumda değinilmemiştir?

- A) Yer
B) Neden – sonuç
C) Zaman
D) İnsan ilişkileri
E) Belgeler

2. Tarih bilimi, konusuna göre; genel tarih, özel tarih, siyasi tarih ve uygarlık tarihi şeklinde dörde ayrılır.

Buna göre;

- I. Osmanlı Tarihi,
II. Türkiye Selçuklu Tarihi,
III. Kök Türk Tarihi

örneklerinden hangilerinin özel tarih kapsamına girdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

3. Tarihî olaylar; zamana, mekâna ve konuya göre sınıflandırılır.

Buna göre;

- I. Orhan Bey Dönemi,
II. Orta Çağ Avrupa Tarihi,
III. Lale Devri

örneklerinden hangilerinde hem zamana hem de mekâna göre sınıflandırma birlikte verilmiştir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

4. Bilge Kağan Dönemi'nde dikilen Orhun Kitabeleri'nde Kök Türk Devleti'nin kuruluşu ve yıkılışı ile Çin hâkimiyetinde geçen yarım yüzyıllık esaret dönemi anlatılmış, Türk hükümdarlarına Çinli prenseslerle evlenmemesi ve Çin entrikalarına aldanılmaması gibi öğütler verilmiştir. Ayrıca Türk hükümdarının en önemli görevinin aç insanı doyurmak, çıplak insanı giydirmek ve fakir insanı zengin kılmak olduğundan bahsedilmiştir.

Yalnız bu bilgilere dayanarak Orhun Kitabeleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yaşanmış olaylardan ders alınması gerektiğine
B) Hükümdarın sorumlulukları hakkında bilgilendirme yapıldığına
C) Sosyal devlet anlayışa önem verildiğine
D) Özel tarihin konusuna girildiğine
E) Türk tarihinin ilk yazılı belgeleri olduğuna

5. Birinci elden kaynak; olayın doğrudan yaşandığı dönemdeki insanlardan kalan araç-gereç, eşya, resim veya yazılı belgelerdir. İkinci elden kaynak ise; birinci elden kaynaklardan yararlanılarak üretilen eserler ve yazılan kitaplardır.

Bu tanıma göre;

- I. Atatürk'ün Söylev'i,
II. Hitit yıllıkları,
III. Halil İnalcık'ın "Devlet-i Aliyye" adlı eseri

örneklerinden hangilerinin ikinci elden kaynak olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

6. MÖ 1453 tarihiyle ilgili verilen,

- I. MÖ XV. yüzyılın üçüncü çeyreğidir.
- II. MÖ XV. yüzyılın ilk çeyreğidir.
- III. MÖ XV. yüzyılın ilk yarısıdır.
- IV. MÖ XV. yüzyılın ikinci yarısıdır.

çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve IV
D) II ve IV E) II, III ve IV

7. Bilimsel yöntemler kullanılarak yapılan tarih araştırmalarında dikkat edilmesi gereken hususlar vardır.**Aşağıdakilerden hangisi bilgileri verilen hususlardan biri değildir?**

- A) Objektif olmak
- B) Kaynak karşılaştırması yapmak
- C) Olayları, meydana geldiği dönemin değer yargılarına göre yorumlamak
- D) Belgelerden yararlanmak
- E) Millî değerleri ön plana çıkarmak

8. Osmanlı Devleti'nin ilk parasının Orhan Bey Dönemi'nde gümüş olarak bastırıldığı bilinmekteyken daha sonra yapılan araştırmalar sonucu Osman Bey Dönemi'nde bastırılan bakır paralar olduğu saptanmıştır.**Bu bilgiye göre tarihi olaylarla ilgili;**

- I. tekrarının olmadığı,
- II. yorumlamayla değişebildiği,
- III. deney ve gözlem yapılamadığı,
- IV. dinamizme sahip olduğu,
- V. maddi ve manevi nedenlerinin olduğu

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Herodotos'a göre tarih, insanların ve insan topluluklarının başlarından geçenleri kaydetme yoluyla edinilen bilgidir.**Herodotos'un tarih tanımına bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

- A) Olayların neden-sonuç ilişkisi içerisinde incelenmesi gerektiğine
- B) Tarihçinin olayların yorumlanmasında öznel davranması gerektiğine
- C) İnsanların edindiği bilgi birikimlerinin günümüze kadar aktarıldığına
- D) Tarih öncesi dönemleri incelemenin önemine
- E) Olayların gerçekleştiği dönemin coğrafi şartlarının bilinmesi gerekliliğine

10. Yaşanan bir gelişmenin tarihî olay kapsamında değerlendirilebilmesi için;

- I. bir tarihçi tarafından belgelerle ortaya konması,
- II. belirli bir yer ve zamanda meydana gelmesi,
- III. millî bilinç oluşturmaya

özelliklerinden hangilerine sahip olması gerekmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. Ahmet Cevdet Paşa'ya göre tarih; "Bir olayın sadece filan tarihte olduğunu bilmek değil, geçmişte meydana gelen olayları değerlendirmek ve bu olaylardan ders çıkarmaktır."**Ahmet Cevdet Paşa'nın bu tanımıyla aşağıdakilerden hangisi arasında ilişki kurulabilir?**

- A) Günümüzün şekillendirilmesinde geçmişteki her şeyin kullanılamayacağı
- B) Olayların zamanını bilmenin yeterli olduğu
- C) Araştırmalarda kullanılan tenkit sürecinin tarihçi açısından kolay olmadığı
- D) Olaylar arasında kronolojik olarak bağlantı kurulmasının önemli olmadığı
- E) Olayın gerçekleştiği zamanı kavramanın dışında doğru analizlerde bulunulması gerektiği

1. • On İki Hayvanlı Türk takviminin başlangıcı olarak Nevruz Bayramı'nın kutlandığı mart ayı kabul edilmiştir.
- Hz. Ömer Dönemi'nde hazırlanan hicri takvimin başlangıcı olarak 622'deki Hicret Olayı kabul edilmiştir.

Takvimlerin başlangıçları ile ilgili yapılan bu düzenlemelere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Takvimlerin kullanılması toplumları birleştirmiştir.
- B) Dinî inançlar takvimleri ortaya çıkarmıştır.
- C) Toplumlar kendileri için önemli gördükleri olayları takvimlerinin başlangıcı yapmışlardır.
- D) Takvimlerde güneş yılı esas alınmıştır.
- E) Tüm medeniyetler takvim kullanmıştır.

2. Yunan tarihçisi Tukidides, eserlerini halka siyasi bir eğitim kazandırmak, bilgilendirmek için kaleme almış ve "Tarih tekerrürden ibarettir." düşüncesini savunup yaşanmış olaylardan ders çıkarılmasını hedeflemiştir.

Aşağıda verilen olay örneklerinden hangisinde "Tarih tekerrürden ibarettir." sözüne uygun bir durumdan söz edilemez?

- A) I. Viyana Kuşatması'ndaki başarısızlık nedenleri ile II. Viyana Kuşatması'ndaki bozgun nedenlerinin benzer olması
- B) I. Dünya Savaşı'na Wilson İlkeleri ile katılan ABD'nin, II. Dünya Savaşı'na da benzer içerikli Atlantik Bildirisi'ni yayınlarak girmesi
- C) I. Dünya Savaşı sonunda barışı korumak amacıyla Milletler Cemiyeti kurulurken II. Dünya Savaşı sonunda da Birleşmiş Milletlerin kurulması
- D) I ve II. Dünya savaşlarına sonradan katılan ABD'nin, savaşın sonucunu katıldığı bloğun lehine etkilemesi
- E) I. Dünya Savaşı sonunda Mondros Ateşkesi imzalanırken Kurtuluş Savaşı sonunda da Mudanya Ateşkesi'nin imzalanması

3. Tarihte "Türk" adının geçtiği ilk yazılı metinler Orhun Kitabeleri'dir. Bu kitabeler hakkında ilk bilgiler XIII. yüzyılda yaşayan Cüveyni'nin "Tarih-i Cihanguşa" isimli eserinde yer alır. Danimarkalı Messerschmidt'in 1721 yılında bu eseri görerek Avrupa'ya tanıtması üzerine birçok araştırmacı bölgeye giderek incelemelerde bulunmuş, kitabelerin okunuşunu ilk çözen Danimarkalı dil bilimci Wilhelm Thomsen olmuştur.

Bilgileri verilen kaynakların incelenmesinde aşağıdaki bilim dallarının hangisinden daha çok yararlanıldığı söylenebilir?

- A) Etnografya B) Arkeoloji C) Heraldik
- D) Epigrafi D) Kronoloji

4. Bir bilim dalı olarak tarih, inceleme ve araştırmalarında farklı bilim dallarından yararlanır. Örneğin arkeolojik bir kazı sonucu bulunan bir kafatası, çanak-çömlek, desenli halı, madenî para ve üzerinde yazı bulunan mezar taşı incelenirken birçok bilim dalı tarihe yardımcı olur.

Yukarıdaki açıklamalarda tarihin yararlandığı hangi bilim dalı hakkında bilgiye yer verilmemiştir?

- A) Paleografya B) Etnografya C) Antropoloji
- D) Heraldik E) Epigrafi

5. Tarih öncesi döneme ilişkin bir yerleşim yeri incelemesinde tarihe yardımcı olan;

- I. meskûkât,
- II. epigrafya,
- III. etnografya

bilim dallarından hangilerinin inceleme kapsamında kullanılabileceği söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) I ve III E) II ve III

0 - 99			
0 - 49		50 - 99	
1. yüzyılın ilk yarısı		1. yüzyılın 2. yarısı	
0 - 24	25-49	50-74	75-99
1.çeyrek	2.çeyrek	3.çeyrek	4.çeyrek

Tabloda milattan sonra yüzyıllık bir zaman diliminin tarih şeridinde ne şekilde bölümlenmesi gerektiği gösterilmiştir.

Tabloya göre aşağıda verilen örneklerden hangisinin doğru olduğu söylenemez?

- Malazgirt Zaferi, XI. yüzyılın dördüncü çeyreğine yaklaşıırken elde edilmiştir.
- Mustafa Kemal, Samsun'a XX. yüzyılın ilk çeyreğinde ayak basarak Millî Mücadele'yi başlatmıştır.
- Sultan II. Mehmet, İstanbul'u XV. yüzyılın üçüncü çeyreğinin başlarında fethetmiştir.
- Kavimler Göçü, IV. yüzyılın üçüncü çeyreği başlarken gerçekleşmiştir.
- Cumhuriyet'in 100. yılı, XXI. yüzyılın ikinci çeyreğine yaklaşıırken tüm yurttan coşkuyla kutlanmıştır.

- On İki Hayvanlı Türk takvimi, Türklerin kullandığı ilk takvimdir. Güneş yılı esasına göre düzenlenen ve on iki yılda bir devir yapan bu takvimde her yıla bir hayvan adı verilmiştir. Sıçan, öküz, pars, tavşan, ejder, yılan, kısırak, koyun, maymun, tavuk, köpek ve domuz bu takvimde yer alan hayvan adlarıdır. Bu takvimin Türkler tarafından hangi tarihten itibaren kullanıldığı net olarak bilinmemekle birlikte, Kök Türk ve Uygur devletlerinin dönemlerinde kullanıldığı saptanmıştır.

Orta Asya Türk kültürünü yansıtan bu paragraftaki bilgiler ışığında aşağıdaki yargılardan hangisine kesin olarak ulaşılabilir?

- Takvimde bir yıl 354 gün olarak hesaplanmıştır.
- Türkler diğer toplumların takvimlerinden etkilenmiştir.
- Takvim, İslamiyet öncesi dönemde kullanılmıştır.
- Orta Asya Türkleri yerleşik yaşam sürmektedirler.
- Takvimde bir yıl, on iki ay olarak belirlenmiştir.

- Tahtaya Profesör Johnston'ın; "Tarih bilmiyorsanız, hiçbir şey bilmezsiniz. Bir ağacın parçası olduğunu bilmeyen bir yaprak olursunuz." sözünü yazan öğretmen, öğrencilerine bu ifadeden ne anladıklarını sormuştur.

Öğrencilerinin verdiği yanıtlar arasında hangisinin, profesörün sözüne en yakın anlamı ifade ettiği söylenebilir?

- Tarih, aile yapımızı ve köklerimizi öğrenmeye katkı sağlar.
- Tarih, empati yeteneğimizi geliştirir.
- Geçmişteki olayların sebebini tarih sayesinde daha iyi anlarız.
- Tarih bilimi insanları geniş çaplı düşünmeye sevk eder.
- Tarih sayesinde olaylara çoklu pencerelerden bakmaya başlarız.

- I. Mustafa Kemal, 19 Mayıs'ta Samsun'a çıktı.
II. Fransız İhtilali 1789'da yaşandı.
III. TBMM, 23 Nisan'da açıldı.
IV. Meşrutiyet, Aralık 1876'da ilan edildi.
V. Cumhuriyet, 29 Ekim 1923'te ilan edildi.

Yukarıdaki tarihlerden hangileri, diğerlerine göre daha az belirgin bir zamanı ifade eder?

- I ve II
- I ve III
- II ve III
- II ve IV
- II ve V

YGS - 2017

- Ela Öğretmen tarih dersinde, öğrencilerine anıt ve taşlardaki yazıların okunmasında tarih biliminin yararlandığı alanı sormuştur.

Öğrencilerin aşağıdakilerden hangisini cevap olarak vermesi beklenir?

- Etnografya
- Heraldik
- Epigrafi
- Antropoloji
- Nüemizmatik

2. ÜNİTE

İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ

BU ÜNİTEDE NELER VAR?

- Yazının icadından önceki dönemlerde yaşayan insanların hayatı
- Yazının icadının insanlık tarihinde meydana getirdiği değişim
- İlk Çağ'da belli başlı medeniyet havzaları
- İlk Çağ'da coğrafya ve iklimin, insanların hayat ve geçim tarzlarına etkileri
- İlk Çağ'da siyasi gücün kaynakları ve siyasi yönetim biçimleri
- İlk Çağ'da hukuk sistemleri

Yazının İcadından Önce İnsan

Tarihçiler geçmiş, yazının icadını baz alarak tarih öncesi dönemler ve tarihî dönemler diye ikiye ayırmışlardır.

Tarih Öncesi Dönemler

Taş Dönemleri: Eski Taş (Paleolitik) Dönemi, Orta Taş (Mezolitik) Dönemi ve Yeni Taş (Neolitik) Dönemi' dir.

Maden Dönemleri: Bakır Dönemi, Tunç (Bronz) Dönemi ve Demir Dönemi'dir.

İlk Yerleşmeler

Anadolu'da yazının icadından önceki zamanlarda en önemli yerleşmeler Göbeklitepe (ilk tapınak yapısı) , Çayönü (Avrupa ve Türkiye'deki ilk üretim merkezi) ve Çatalhöyük'te (ilk kent yerleşkesi) ortaya çıkmıştır.

Sözlü ve Yazılı Kültür

İnsanlar, toplumsal hafızalarını gelecek kuşaklara aktararak sözlü kültürü oluşturmuştur. Efsaneler, mitler ve destanlar sözlü kültürün başlıca örnekleridir. Sümerler, çivi yazısını; Eski Mısır medeniyeti ise hiyeroglif yazısını bulmuşlardır.

İlk Çağ'da Belli Başlı Medeniyet Havzaları

Çin Medeniyeti	Hint Medeniyeti	İran Medeniyeti	Anadolu Medeniyetleri
İpekçilik (dokuma) ve porselen yapımında ileri gitmişlerdir. Kâğıt, matbaa, barut, pusula ve mürekkebi ilk defa kullanmışlardır. Türk akınlarını önlemek için tarihi Çin Seddi'ni yapmışlardır.	Ariler, kast sistemini kurmuşlardır. Kast sistemi, millet olma bilincini engellemiştir.	Persler Anadolu'ya hâkim olmuş, ülkelerini satraplıklara bölüp yönetmişlerdir.	Uygarlıkların beşiği olarak anılan Anadolu'daki İlk Çağ'ın en önemli uygarlıkları; Hititler, İyonlar, Frigyalılar,Urartular ve Lidyalılardır.
Mezopotamya Medeniyetleri	Doğu Akdeniz Medeniyetleri	Mısır Medeniyetleri	Ege Yunan Medeniyetleri
Mezopotamya; Fırat ve Dicle nehirleri arasındaki verimli topraklardır. Buradaki medeniyetler; Sümerler, Akadlar, Elamlar, Babiller ve Asurlardır.	İbraniler: İlk kez tek tanrılı semavi bir dine inanmışlardır. Fenikeliler: Koloncilik faaliyetlerini başlatmışlardır.	Güneş yılı esaslı takvimi, hiyeroglif yazıyı, tıp ve eczacılığı, piramit mimarisini geliştirmişlerdir.	Girit, Miken ve Yunan medeniyetleridir.

İnsan ve Çevre

Yerleşik yaşama geçişin yaşandığı ilk yerler, Anadolu'nun güneydoğusu ve Mezopotamya'da yer alan "Bereketli Hilal" topraklarıdır.

İlk Çağ'da Göçler

- **Ege Göçleri:** Bu göçler sonucunda Anadolu'da Hitit Devleti yıkılırken, İyon ve Frig devletleri kurulmuştur.
- **İç Asya Göçleri:** Türkler, Orta Asya'dan çıkarak Çin, Hindistan, Ön Asya, Kuzey Afrika ve Avrupa'ya doğru yer değiştirmişlerdir.
- Babil ve Romalılar, Yahudileri; Yahudiler de ilk Hristiyanları dinî baskı yaparak göç ettirmiştir.

İlk Çağ'ın Tüccar Topluları

- Kara ticaretinde Lidyalılar ve Asurlar Kral Yolu'nu, Soğdlar ve Türkler İpek Yolu'nu kullanmış; deniz ticaretinde Fenikeliler, Yunanlar ve İyonlar gelişmiştir.

Devletler Doğuyor

Devletlerin Ortaya Çıkışı ve Siyasi Yönetim Biçimleri: Kabile fedarasyonları, şehir devletleri ve merkezî krallıklar İlk Çağ'ın siyasi organizasyonlarıdır. Monarşi, tek kişi egemenliği; oligarşi, belli bir zümrenin ülkeyi yönetmesi; teokrasi, dine dayalı yönetim anlayışı; tiranlık, diktatörlük yönetimi ve demokrasi, çoğunluğun karar verdiği yönetim anlayışı belli başlı yönetim şekilleridir.

Siyasi Gücün Kaynakları: İlk Çağ'da kurulan devletler, meşruiyetlerini devam ettirmek için dinî ve maddi kaynaklara (coğrafya, geçim tarzları, ekonomik güç ve ordu) ihtiyaç duymuştur.

Silahlı Güç: Sümerlerde eli silah tutan her erkek asker sayılmış ve savaşa katılmıştır. Pers, Hitit, Mısır devletleri güçlü ordular kurmuşlardır. Roma İmparatorluğu'nda lejyon adı verilen düzenli askerî birlikler kurulmuştur.

İlk Çağ'da Hukuk

Mezopotamya'da Sümerler, Babiller yasalar hazırlamıştır. Hititler Anadolu'da ilk kanunları hazırlamışlardır. İbraniler hukuk sistemlerini dinleri olan Yahudiliğe ve onun kutsal kitabı Tevrat'a dayandırmışlardır.

1. Tarihçiler geçmişin yazının icadını esas alarak iki ana bölüme ayırmışlardır. Yazının icadından önceki dönemlere tarih öncesi çağlar, sonrasındaki dönemlere ise tarihî çağlar adını vermişlerdir.

Bilgileri verilen dönemlerden “tarihî çağlar” ile ilgili ayrımlar aşağıdakilerden hangisine göre yapılmıştır?

- A) Siyasi gelişmeler
- B) Evrensel olaylar
- C) Ekonomik faaliyetler
- D) Sosyal yaşantılar
- E) Kullanılan araç ve gereçler

2.

Mesopotamya ve Anadolu ile ilgili üçgenlerde verilen dönem aşamalarına göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Mesopotamya’da tarih öncesi çağlar sırasıyla yaşanmıştır.
- B) Anadolu’da etkileşim yaşanmıştır.
- C) Her iki bölgede de maden dönemleri sırasıyla yaşanmıştır.
- D) Anadolu’da Tunç Çağı yaşanırken tarihî çağlara geçilmiştir.
- E) Her iki bölgede de ilk Maden Çağı olarak Bakır Çağı yaşanmıştır.

3. Eski Taş Dönemi’nde avcılığı erkekler, toplayıcılığı ise kadınlar yapmıştır.

Buna göre Eski Taş Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ataerkil bir toplum yapısı görülmüştür.
- B) Erkekler, tehlikeden uzak durmuştur.
- C) Avcılık, toplayıcılığa göre daha kolaydır.
- D) Cinsiyete dayalı iş bölümü vardır.
- E) Sınıf ayrımı yapılmıştır.

4. Paleolitik Dönem’de insanlar; mağaralarda ve ağaç kovuklarında barınmışlar, avcılık ve toplayıcılıkla geçimlerini sağlamışlar ve küçük gruplar hâlinde göçebe bir yaşam sürmüşlerdir.

Bilgileri verilen yaşam şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üretici
- B) Yerleşik
- C) Klan
- D) Askerî
- E) Ticari

5.

İnsanlığın ilk dönemlerine ait verilen görsele göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tüketici bir yaşam tarzı hâkimdir.
- B) İnsanlar avlanabilmek için taş ve ucu sivriltilmiş mızraklar kullanmıştır.
- C) Temel geçim kaynağı avcılık ve toplayıcılıktır.
- D) Tarımsal faaliyetler görülmemektedir.
- E) Ateş, araç-gereç yapımında kullanılmıştır.

6. Unesco tarafından Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınan Çatalhöyük, Konya iline ait Çumra ilçesinin Küçükköy sınırları içerisinde kalan bir höyüktür. MÖ 7000 yıllarında bu yerleşkede üretici ve çalışkan insanlar bolluk içinde yaşamıştır. Bu höyükte yapılan kazılarda ahşap kaplar ve kutular, kemikten yapılmış takılar, çakmak taşından yapılmış hançerler ve bıçaklar, topraktan yapılmış kap ve kacaklar, ev kalıntıları, orak ve saban gibi araç ve gereçler bulunmuştur.

Bu bilgilere göre Çatalhöyük ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ateş, araç ve gereç yapımında kullanılmıştır.
B) Yerleşik hayata geçilmiştir.
C) Tarımsal faaliyetler yapılmıştır.
D) Üretici bir toplum yapısı vardır.
E) Demir madeni silah yapımında kullanılmıştır.
7. Dünyadaki ilk tapınak yapısı Malta Adası'ndaki Ggantija Tapınakları bilgisi yapılan yeni araştırmalar sonrasında değişmiştir.

Buna göre tarihî bilgiyi değiştiren, araştırma sonucu bulunan tapınak yapısı aşağıdaki yerlerden hangisidir?

- A) Çayönü B) Çatalhöyük C) Truva
D) Göbeklitepe E) Yarımburgaz

8.

MÖ 3400-3200		
Anadolu	Mısır	Mezopotamya
Tunç Devri	Bakır Devri	Tarihî Çağlar

Tablodaki medeniyet merkezleriyle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu, gelişmişlik düzeyi olarak en geridedir.
B) Mezopotamya'nın diğer bölgelere göre gelişim düzeyi daha yüksektir.
C) Anadolu ile Mısır arasında etkileşim yaşanmıştır.
D) Anadolu ile Mezopotamya arasında ticari faaliyetler başlamıştır.
E) Tarihsel gelişimi en ileri medeniyet Anadolu'dur.

9.

İlk Çağ medeniyetlerinin verildiği haritaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu'da siyasi birlik yoktur.
B) Mısır medeniyetinde Menfis ve Teb kentleri nehir kenarında kurulmuştur.
C) Sümerler, Hititlerle etkileşime girmiş ve Anadolu'da tarihî çağları başlatmıştır.
D) Anadolu ve Mezopotamya medeniyetleri coğrafi olarak birbirlerine yakındırlar.
E) Fenikeliler, Akdeniz'de ticaret yapma imkânına sahiptiler.

10. Anadolu'da yazı öncesi dönemlere ait bir yerleşim yerinde yapılan kazılarda bulunan;

- I. ok ve yay,
II. çadır,
III. megaron tipi evler,
IV. tohumluk buğday taneleri

kalıntılarından hangileri Anadolu'da yerleşik hayata geçildiğinin kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) III ve IV E) I, II ve IV

1. MÖ 5500 yıllarında Mısır'ın Nil vadisinde yaşayan küçük insan toplulukları, tarım üzerinde etkili bir denetim ve hayvan yetiştiriciliği yapmışlar; özgün çömlekçilik ve boncuk, tarak, gümüş bilezik gibi kişisel eşyalar yapımı olarak kendini gösteren bir dizi kültürel gelişme sağlamışlardır.

Buna göre Mısır medeniyetiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişisel bakım için eşyalar yapılmıştır.
B) Madenler süs eşyası yapımında kullanılmıştır.
C) Hayvanlar evcilleştirilmiştir.
D) Yerleşik hayata geçilmiştir.
E) Tunç Dönemi'ni yaşamaktadırlar.

2. İlk Çağ medeniyetlerinde krallar, güçlerini genellikle ilahi temellere dayandırmışlar; meşruiyetlerini toplumun inançlarına dayandırarak daha da sağlamlaştırmışlardır.

Buna göre aşağıdaki yönetim biçimlerinden hangisinin verilen bilgiyle örtüştüğü söylenebilir?

- A) Oligarşi B) Monarşi C) Meşruiyet
D) Teokrasi E) Otokrasi

3.

İlk Çağ'da dünyada yerleşik hayata geçişin yaşandığı ilk yerler olarak bilinen, haritada sarı renk ile gösterilen bölge aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmıştır?

- A) Tarım havzası B) Bereketli Hilal
C) Nil Deltası D) Medeniyetlerin Beşiği
E) Avrasya

4. Tarihî geçmişi Paleolitik Dönem'e kadar uzanan Çin uygarlığı, İlk Çağ'ın en önemli uygarlıklarındandır. Bu uygarlık ilk olarak Çin'de bulunan Sarı Irmak ve Gök Irmak çevresinde kurulmuş, İpek Ticaret Yolu'nu tarihte etkin bir şekilde kullanmış ve insanlık tarihine buluşlarıyla büyük katkı sağlamışlardır.

Buna göre Çin medeniyetiyle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşılamaz?

- A) İnsanlar yaşamları için elverişli bölgelere yerleşmiştir.
B) Dünyanın en eski uygarlıklarından biridir.
C) Kâğıt, matbaa, barut, pusula ve mürekkebi ilk defa kullanarak dünya medeniyetine katkı sağlamışlardır.
D) Tarih öncesi dönemlere uzanan bir geçmişe sahiptir.
E) Hanedanlıklar tarafından yönetilmişlerdir.

5. İlk Çağ'da birçok medeniyet özellikle Dor, Eski Yunan ve İyon uygarlıkları şehir devletleri şeklinde yönetilmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bilgileri verilen yerlerdeki şehir devletlerine verilen isimdir?

- A) Site B) Nom C) Satraplık
D) Federasyon E) Polis

6. Babiller, Samilerin bir kolu olan Amurrular tarafından kurulmuştur. Kralları Hammurabi dine dayalı devlet anlayışı yerine, gücünü ordudan alan mutlak krallık anlayışını getirmiştir. Aynı zamanda Hammurabi; ceza, mülkiyet, ticaret alanlarında döneminin en gelişmiş kanunlarını yapmıştır.

Buna göre Babillerle ilgili,

- I. Mezopotamya'da siyasi birliği sağlamışlardır.
II. Gücün meşruiyet kaynağını dine dayandırmamışlardır.
III. Hukuk devleti olmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Asur Devleti'nde II. Sargon, tahta çıktıktan sonra başkenti Nimrut'tan Korsabad'e (Dursarruken) taşımış ve burada büyük bir inşaa projesine başlamıştır. Bunların başında, sulama ve kanal projeleri gelmektedir. Ayrıca nehirler üzerinde köprüler de inşaa ettirmiştir.

Bu bilgilere göre Asurlar ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Başkent değişikliği ile beraber ülke yeniden yapılandırılmaya çalışılmıştır.
B) Tarımsal faaliyetlere önem verilmiştir.
C) Sosyal devlet anlayışı görülmektedir.
D) Kara ticaretinde Anadolu'yu geliştirmişlerdir.
E) İmar faaliyetleri görülmüştür.

8.

Persler	
I.	MÖ 500-300'de Anadolu'da hâkimiyet kurdular.
II.	Anadolu'yu satraplıklara bölüp yönettiler.
III.	Anadolu'daki satraplıklarına merkezden valiler atadılar.
IV.	Anadolu'da kültürel olarak hâkimiyet kuramadılar.
V.	Anadolu'da ateşgede denen tapınaklar yaptılar.

Perslere ait toblada verilen gelişmelerden hangileri Anadolu'da yönetimi kolaylaştırmaya ve merkezî otoriteyi sağlamaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
B) I ve III
C) II ve III
D) II, III ve IV
E) I, IV ve V

9. İlk Çağ'da Yunanların, Asurlara göre kolonilerinde daha uzun süre hâkimiyet kurduğu görülmüştür.

Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilebilir?

- A) Asurların Anadolu'da karum denen pazar ve ticaret merkezleri kurmaları
B) Yunanların kolonileri kendi yurtları gibi görmeleri
C) İyonların Yunanları etkilemeleri
D) Yunanların deniz koloncililiği yapmaları
E) Asurlarda otokratik yönetim uygulanması

10. Ariler, MÖ 1500' lerde Orta Asya'dan Hindistan'a gelmişler; siyasi, sosyal ve kültürel yapılarını bu bölgeye taşımışlar ancak burada merkezî bir otorite sağlayamamışlardır. Bu nedenle Hindistan'ı "racalık" adı verilen küçük prensliklere bölerek yönetmişlerdir.

Bu bilgilere göre Hindistan'da;

- I. sınıf ayrımı,
II. siyasi birlik,
III. merkezî otorite

durumlarından hangilerinin oluşmasının zor olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

11. Makedon İmparatorluğu dağılınca Anadolu'ya hâkim olan Selevkosların Bergama Krallığı Dönemi'nde Anadolu'da;

- Asklepion denen sağlık merkezi kurulmuş,
- iki yüz bin ciltlik kütüphane oluşturulmuş,
- İzmir ve çevresinde hâkimiyet sağlanmış,
- parşömen kâğıdı bulunmuştur.

Bu bilgilere göre Bergama Krallığı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sosyal devlet anlayışı vardır.
B) Kültürel faaliyetlere önem vermişlerdir.
C) Anadolu'nun batısında egemenlik kurmuşlardır.
D) İnsanlık medeniyetine katkı yapmışlardır.
E) Anadolu'da siyasi birliği sağlamışlardır.

12. İlk Çağ'da bazı uygarlıklarda yazılı hukuk kuralları hazırlanmıştır. Özellikle kanunlarında kısas usulünü kullanan uygarlıklar olmuştur.

Aşağıdaki uygarlıklardan hangisi sözü edilen kanun sistemini yasalarında uygulamıştır?

- A) Sümerler
B) Türkler
C) Babiller
D) Yunanlar
E) İyonlar

